

ĐỀ CƯƠNG CHI TIẾT [LÝ THUYẾT DỊCH]

Mã học phần: ETT33021 – Số tín chỉ: 02

Dùng cho ngành: **NGÔN NGỮ ANH**

Điều kiện tiên quyết: **Đọc 4/Viết 4**

Hình thức đào tạo: **Trực tiếp/Trực tuyến**

Đơn vị phụ trách: **Khoa Ngoại Ngữ**

1. Mô tả chung về học phần

Học phần Lý thuyết Dịch trang bị cho người học những nguyên lý cơ bản trong lĩnh vực dịch thuật, phân loại các hình thức biên-phiên dịch, các phương pháp và kỹ thuật dịch, sự khác biệt giữa dịch thuật Anh-Việt và Việt-Anh. Ngoài ra, học phần cũng cung cấp cho người học kiến thức khái quát về lịch sử dịch thuật, nghề biên phiên dịch, và các bài tập thực hành. Kết thúc học phần sinh viên có thể vận dụng lý thuyết dịch vào việc thực hành biên phiên dịch.

Học phần góp phần đáp ứng chuẩn đầu ra A3, B1, B2, B3, B4, C3, và C4 của chương trình đào tạo ngành Ngôn ngữ Anh

Sau khóa học, người học có thể đạt được những mục tiêu sau:

Mục tiêu	Mô tả
G1	Nắm vững những khái niệm và nguyên lý cơ bản trong lĩnh vực dịch thuật;
G2	Nhận biết và hiểu rõ các phương pháp và kỹ thuật dịch; ứng dụng kiến thức đã học vào công tác dịch thuật và phân tích đánh giá chất lượng bản dịch
G3	Hiểu rõ vai trò của ngôn ngữ và văn hóa trong dịch thuật; biết cách tiếp cận các thể loại văn bản khác nhau trong dịch thuật.

2. Các chữ viết tắt

G: Mục tiêu học phần

CB: Giáo trình

RB: Sách tham khảo

TL: Tự luận

TT: Thuyết trình

TN: Trắc nghiệm

BTL: Bài tập lớn

BTHK: Bài thi cuối học kỳ

3. Chuẩn đầu ra của học phần

Chuẩn đầu ra	Mô tả
a1	Hiểu rõ những khái niệm và nguyên tắc cơ bản trong lĩnh vực dịch thuật;
a2	Phát triển năng lực nghiên cứu và ứng dụng các phương pháp và kỹ thuật dịch vào công tác dịch thuật và phân tích đánh giá chất lượng bản dịch
b1	Thể hiện kỹ năng phân tích văn bản, so sánh đối chiếu ngôn ngữ, đánh giá văn bản nhằm tạo tiền đề cho việc học thực hành biên phiên dịch
b2	Thể hiện kỹ năng làm việc nhóm; kỹ năng thảo luận và giải quyết các vấn đề liên quan đến nội dung học phần lý thuyết dịch
c1	Thể hiện ý thức tổ chức kỉ luật, tinh thần trách nhiệm, ý thức chủ động, sáng tạo, khả năng làm việc độc lập và tự nghiên cứu tài liệu;

4. Giáo trình và tài liệu học tập

4.1. Giáo trình:

CB1	Newmark, P. (1998) <i>A Textbook of Translation</i> . Prentice Hall
CB2	Catford, C.J. (1965) <i>Linguistic theory of translation</i> .
CB3	Franz, P. (2016) <i>Introducing Interpreting studies</i> . Routledge

4.2. Tài liệu tham khảo:

RB1	Baker, M. (1993). <i>In other words: A course Book on Translation</i> . London: Routledge
RB2	Bassnett, S. (2002). <i>Translation Studies</i> . London and New York; Routledge.
RB3	Bell, R.T. (1991). <i>Translation and Translating: Theory and practice</i> . New York: Long man Inc.
RB4	Koller, W. (1979). <i>Equivalence in translation Theory</i> . In Chesterman, A (ed), <i>Readings in Translation Theory</i> . Finland: Layman Kirjipaino Oy.
RB5	Nida, E.A & Taber, C.R (1969). <i>The Theory and Practice of Translation</i> . Leiden: E.J.Brill

5. Chiến lược học tập

Sinh viên cần tích cực và chủ động tham gia vào quá trình học tập; cần tham gia đầy đủ các giờ học theo quy định, không ngừng phấn đấu để duy trì sự tiến bộ liên tục trong học tập; hoàn thành nhiệm vụ học tập đúng tiến độ.

Để hoàn thành tốt học phần này, sinh viên cần:

- Có ý thức học tập tốt
- Có đầy đủ tài liệu học tập

6. Nội dung, kế hoạch giảng dạy và đánh giá

Nội dung và kế hoạch giảng dạy, đánh giá	Hoạt động học tập của người học				Chuẩn đầu ra
	Trên lớp	ST	Tự học	SG	
Unit 1: Introduction and The Analysis of a Text 1.1. Introduction 1.2. The analysis of the text 1.3. Reading the text 1.4. The intention of the text 1.5. The intention of the translator 1.6. Text styles 1.7. The readership 1.8. Stylistic scales 1.9. Attitude 1.10. Setting 1.11. The quality of the writing 1.12. Connotations and denotations 1.13. The last reading 1.14. Conclusion	Nghe giảng Thảo luận	3	Hoàn thành bài tập về nhà Chuẩn bị câu hỏi thảo luận cho bài mới	9	a1, a2, b1, b2, c1
Unit 2: The Process of Translation 2.1. Introduction 2.2. The relation of translating to translation theory 2.3. The approach 2.4. The textual level 2.5. The referential level 2.6. The cohesive level 2.7. The level of naturalness 2.8. Combining the four levels 2.9. The unit of translating 2.10. The translation of texts 2.11. The translation of proper names	Nghe giảng Thảo luận Làm việc nhóm	3	Hoàn thành bài tập về nhà Làm việc nhóm chuẩn bị bài mới	9	a1, a2, b1, b2, c1

2.12. Revision					
2.13. Conclusion					
Unit 3: Translation Methods 3.1. Introduction 3.2. The methods 3.3. Comments on the methods 3.4. Equivalent effect 3.5. Methods and Lext-categories 3.6. Translating 3.7. Other methods	Nghe giảng Thuyết trình Thảo luận Làm việc nhóm	3	Hoàn thành bài tập về nhà Làm việc nhóm chuẩn bị bài mới	9	a1, a2, b1, b2, c1
Unit 4: Types of Translation 4.1. Literal Translation 4.1.1. Introduction 4.1.2. Varieties of close translation 4.1.3. The translation of poetry 4.1.4. Faithful and false friends 4.1.5. Words in their context 4.1.6. Elegant variations 4.1.7. Back-translation of text 4.1.8. Accepted translation 4.1.9. Constraints on literal translation 4.1.10. Natural translation 4.1.11. Re-creative translation 4.1.12. Literary translation 4.1.13. The sub-text 4.1.14. The notion of the “no-equivalent” word 4.1.15. The role of context 4.2. Technical Translation 4.2.1. Introduction 4.2.2. Technical style 4.2.3. Terms 4.2.4. Varieties of technical style 4.2.5. Technical and descriptive terms 4.2.6. Beginning technical translation 4.2.7. Translation method 4.2.8. The title 4.2.9. Going through the text 4.2.10. Conclusion 4.3. Other types 4.3.1. Phonological translation 4.3.2. Graphological translation 4.3.3. Transliteration 4.3.4. Grammatical and lexical translation 4.3.5. Translation shifts	Nghe giảng Thuyết trình Thảo luận Làm việc nhóm	3	Hoàn thành bài tập về nhà Làm việc nhóm chuẩn bị bài mới	9	a1, a2, b1, b2, c1
Unit 5: The Other Translation Procedures 6.1. Transference 6.2. Naturalisation 6.3. Cultural equivalent	Nghe giảng Thuyết trình Thảo	3	Hoàn thành bài tập về nhà Làm việc nhóm	9	a1, a2, b1, b2, c1

6.4. Functional equivalent 6.5. Descriptive equivalent 6.6. Synonymy 6.7. Through-translation 6.8. Shifts or transpositions 6.9. Modulation 6.10. Recognised translation 6.11. Translation label 6.12. Compensation 6.13. Componential analysis 6.14. Reduction and expansion 6.15. Paraphrase 6.16. Other procedures 6.17. Couplets 6.18. Notes, additions, glosses	luận Làm việc nhóm		chuẩn bị bài mới		
Unit 6: Translation and Culture 6.1. Definitions 6.2. Cultural categories 6.3. General considerations 6.4. Ecology 6.5. Material culture 6.6. Social culture 6.7. Social organisation - political and administrative 6.8. Gestures and habits 6.9. Summary of procedures	Nghe giảng Thuyết trình Thảo luận Làm việc nhóm	3	Hoàn thành bài tập về nhà Làm việc nhóm chuẩn bị bài mới	9	a1, a2, b1, b2, c1
Unit 7: The Translation and vocabulary 7.1. Translation of Metaphors 7.1.1. Definitions 106 7.1.2. Translating metaphors 106 7.1.3. Types of metaphor 106 7.2. The Translation of Neologisms 7.2.1. Introduction 7.2.2. Old words with new senses 7.2.3. New coinages 7.2.4. Derived words 7.2.5. Abbreviations 7.2.6. Collocations 7.2.7. Eponyms 7.2.8. Phrasal words 7.2.9. Transferred words 7.2.10. Acronyms 7.2.11. Pseudo-neologisms 7.2.12. The creation of neologisms 7.2.13. A frame of reference for the translation of neologisms	Nghe giảng Thuyết trình Thảo luận Làm việc nhóm	3	Hoàn thành bài tập về nhà Làm việc nhóm chuẩn bị bài mới	9	a1, a2, b1, b2, c1
Unit 8: Equivalence in Translation and Translation Criticism 7.1. Equivalence 7.1.1. Translation Equivalence	Nghe giảng Thuyết trình	3	Hoàn thành bài tập về nhà Làm việc	9	a1, a2, b1, b2,

<p>7.1.2. Conditions of translation</p> <p>7.1.3. Equivalence</p> <p>7.1.4. Transference</p> <p>7.2. Translation Criticism</p> <p>7.2.1. Introduction</p> <p>7.2.2. Planofcriticism</p> <p>7.2.3. Text analysts</p> <p>7.2.4. The translator's purpose</p> <p>7.2.5. Comparing the translation with the original</p> <p>7.2.6. The evaluation of the translation</p> <p>7.2.7. The translation's future</p> <p>7.2.8. Marking a translation</p> <p>7.2.9. Quality in translation</p> <p>7.2.10. Words and context</p> <p>7.2.11. The translation of dialect</p> <p>7.2.12. You and the computer</p> <p>7.2.13. Function and description</p> <p>7.2.14. The translation of eponyms and acronyms</p> <p>7.2.15. Familiar alternative terms</p> <p>7.2.16. When and how to improve a text</p> <p>7.2.17. Collocations</p> <p>7.2.18. The translation of proper names</p> <p>7.2.19. The translation of puns</p> <p>7.2.20. The translation of weights, measures, quantities and currencies</p> <p>7.2.21. Ambiguity</p>	<p>Thảo luận</p> <p>Làm việc nhóm</p>		<p>nhóm chuẩn bị bài mới</p>		<p>c1</p>
<p>Unit 9: Interpreting</p> <p>9.1 Concepts</p> <p>9.1.1 Definition of Interpreting</p> <p>9.1.2 Settings</p> <p>9.2 Types of Interpreting</p> <p>9.2.1 Working mode</p> <p>9.2.2 Directionality</p> <p>9.2.3 Use of technology</p>	<p>Nghe giảng</p> <p>Thuyết trình</p> <p>Thảo luận</p> <p>Làm việc nhóm</p>	<p>3</p>	<p>Hoàn thành bài tập về nhà</p> <p>Làm việc nhóm chuẩn bị bài mới</p>	<p>9</p>	<p>a1, a2, b1, b2, c1</p>
<p>Unit 10: Interpreting Product and Process</p> <p>10.1 Memory</p> <p>10.1.1 Storage and process</p> <p>10.1.2 Working memory and attention</p> <p>10.1.3 Long-term memory and note-taking</p> <p>10.2 Production</p> <p>10.2.1 From intention to articulation</p> <p>10.2.2 Hesitation and correction</p> <p>10.2.3 From utterance to interactive discourse</p> <p>10.3 Input</p> <p>10.3.1 Sound and vision</p> <p>10.3.2 Accent and intonation</p>	<p>Nghe giảng</p> <p>Thuyết trình</p> <p>Thảo luận</p> <p>Làm việc nhóm</p>	<p>3</p>	<p>Hoàn thành bài tập về nhà</p> <p>Làm việc nhóm chuẩn bị bài mới</p>	<p>9</p>	<p>a1, a2, b1, b2, c1</p>

10.3.3 Speed and mode of delivery					
10.3.4 Source-text complexity					
Kiểm tra cuối khóa	Tự luận và trắc nghiệm		Ôn tập cuối khóa		a1, a2, b1, b2, c1
Tổng số tiết/giờ học		30		90	

ST-Số tiết chuẩn SG-Số giờ

8. Đánh giá kết quả học tập

8.1. Hoạt động đánh giá của học phần

Hoạt động đánh giá của học phần gồm:

Phân loại	Phương pháp đánh giá	Tỷ trọng	Chuẩn đầu ra							
			a1	a2	a3	b1	b2	b3	c1	c2
Quá trình	ĐG1. Bài tập lớn (BTL)	30%	x	x	x	x	x	x	x	x
	ĐG2. Thuyết trình (TT)	20%	x	x					x	x
Kết thúc học phần	ĐG3. Bài thi kết thúc học phần (BTHK)	50%	x	x	x	x	x	x	x	x
<i>Tổng cộng:</i>		100%								

- Hoạt động đánh giá 1

- Hình thức đánh giá: Bài tập lớn
- Mục đích:
 - Giúp người học hiểu rõ các khái niệm về lý thuyết dịch, biết ứng dụng kiến thức đã học vào công việc dịch thuật và phân tích chất lượng bản dịch
 - Giúp người học hiểu rõ và có khả năng ứng dụng các phương pháp và kỹ thuật dịch thuật vào công việc dịch thuật và phân tích chất lượng bản dịch
 - Giúp người học hiểu rõ vai trò của văn hóa và ngôn ngữ trong dịch thuật; biết cách tiếp cận các thể loại văn bản khác nhau.
 - Rèn luyện kỹ năng giải quyết vấn đề, khả năng làm việc độc lập
 - Hình thành và rèn luyện ý thức và kỹ năng làm việc nhóm và trách nhiệm với công việc và cộng đồng
- Chuẩn đầu ra được đánh giá: **a1, a2, b1, b2, c1**
- Quy trình:
 - Làm việc cùng giáo viên phụ trách môn học để tìm 1 chủ đề phù hợp
 - Viết bài theo format đã được giáo viên hướng dẫn
- Tỷ trọng đánh giá: **30%** tổng điểm học phần

- Hoạt động đánh giá 2

- Hình thức đánh giá: Thuyết trình
- Mục đích:
 - Đánh giá khả năng người học hiểu rõ các khái niệm về Lý thuyết dịch
 - Đánh giá năng lực ứng dụng kiến thức về lý thuyết dịch trong dịch thuật
 - Đánh giá khả năng rèn luyện kỹ năng giải quyết vấn đề, khả năng làm việc độc lập

- Hình thành và rèn luyện ý thức và kỹ năng làm việc nhóm và trách nhiệm với công việc và cộng đồng
- Chuẩn đầu ra được đánh giá: **a1, a2, c1**
- Quy trình:
 - Làm việc cùng nhóm được phân công để tìm tài liệu phù hợp, chuẩn bị cho bài thuyết trình được giao
 - Làm việc cùng giáo viên để kiểm tra độ chính xác của nội dung được thuyết trình
 - Hoàn thành phần thuyết trình dưới dạng powerpoint
 - Thuyết trình trước cả lớp và giáo viên phụ trách, trả lời các câu hỏi phát sinh từ người nghe và giáo viên
- Tỷ trọng đánh giá: **20%** tổng điểm học phần
- **Hoạt động đánh giá 3**
 - Hình thức đánh giá: Bài thi kết thúc học phần
 - Giúp người học hiểu rõ các khái niệm về lý thuyết dịch, biết ứng dụng kiến thức đã học vào công việc dịch thuật và phân tích chất lượng bản dịch
 - Giúp người học hiểu rõ và có khả năng ứng dụng các phương pháp và kỹ thuật dịch thuật vào công việc dịch thuật và phân tích chất lượng bản dịch
 - Giúp người học hiểu rõ vai trò của văn hóa và ngôn ngữ trong dịch thuật; biết cách tiếp cận các thể loại văn bản khác nhau.
 - Rèn luyện kỹ năng giải quyết vấn đề, khả năng làm việc độc lập
 - Hình thành và rèn luyện ý thức và kỹ năng làm việc nhóm và trách nhiệm với công việc và cộng đồng
 - Chuẩn đầu ra được đánh giá: **a1, a2, b1, b2, c1**
 - Mô tả:
 - Bài thi gồm 2 phần: Trắc nghiệm và tự luận
 - Phần trắc nghiệm có: 20 câu hỏi, được thiết kế liên quan đến những nội dung đã học theo mức độ từ dễ (5), trung bình (8), khó (4) đến rất khó (3). Mỗi câu hỏi được 1 điểm. Tổng số điểm phần trắc nghiệm là 20
 - Phần tự luận: 02 câu hỏi. Mỗi câu hỏi 5 điểm. Tổng số điểm phần tự luận là 10.
 - Điểm bài thi đánh giá cuối kỳ được tính theo thang điểm 10 bằng tổng trắc nghiệm cộng tự luận chia 3.
 - Tỷ trọng đánh giá: **50%** tổng điểm học phần

8.2. Ma trận đánh giá:

Tiêu chí đánh giá	Khung điểm				
	A	B	C	D	F
	8,5 ÷ 10	7,0 ÷ 8,4	5,5 ÷ 6,9	4,0 ÷ 5,4	< 4,0
a1 Hiểu những khái niệm và nguyên tắc cơ bản trong lĩnh vực dịch thuật;	Hiểu rõ	Hiểu khá rõ	Hiểu ở mức trung bình	Hiểu ở mức hạn chế	Hiểu ở mức rất hạn chế
a2 Phát triển năng lực nghiên cứu và ứng dụng các phương pháp và kỹ thuật dịch vào công tác dịch thuật và phân tích đánh giá chất lượng bản dịch	Phát triển tốt	Phát triển khá tốt	Phát triển ở mức trung bình	Phát triển ở mức hạn chế	Phát triển ở mức rất hạn chế

Tiêu chí đánh giá	Khung điểm				
	A	B	C	D	F
	8,5 ÷ 10	7,0 ÷ 8,4	5,5 ÷ 6,9	4,0 ÷ 5,4	< 4,0
b1 Thể hiện tốt kỹ năng phân tích văn bản, so sánh đối chiếu ngôn ngữ, đánh giá văn bản dịch nhằm tạo tiền đề cho việc học thực hành biên phiên dịch	Thể hiện tốt	Thể hiện khá tốt	Thể hiện ở mức trung bình	Thể hiện ở mức hạn chế	Thể hiện ở mức rất hạn chế hoặc chưa thể hiện
b2 Thể hiện kỹ năng làm việc nhóm; kỹ năng thảo luận và giải quyết các vấn đề liên quan đến nội dung học phần lý thuyết dịch	Thể hiện tốt	Thể hiện khá tốt	Thể hiện ở mức trung bình	Thể hiện ở mức hạn chế	Thể hiện ở mức rất hạn chế hoặc chưa thể hiện
c1 Thể hiện ý thức tổ chức kỉ luật, ý thức chủ động, sáng tạo, khả năng làm việc độc lập và tự nghiên cứu tài liệu;	Thể hiện tốt	Thể hiện khá tốt	Thể hiện ở mức trung bình	Thể hiện ở mức hạn chế	Thể hiện ở mức rất hạn chế

8.3. Cách tính kết quả học tập chung của học phần

Kết quả của học phần được đánh giá theo công thức sau:

$$\Sigma = \frac{BTL \times 30 + TT \times 20 + BTHK \times 50}{100}$$

9. Các phương tiện, trang thiết bị dạy và học

Nhà trường cần có đầy đủ hệ thống phòng học tiêu chuẩn, đạt đủ yêu cầu về bàn ghế, ánh sáng, loa đài, micro phục vụ cho công tác giảng dạy và học tập.

Nhà trường cần có đầy đủ giáo trình và tài liệu tham khảo; có hệ thống máy chiếu và kết nối mạng internet để người học có thể tra cứu và sử dụng tài liệu số.

Người học cần chuẩn bị máy tính và phương tiện cần thiết để trình chiếu khi thuyết trình.

10. An toàn của sinh viên và giảng viên

Giảng viên và sinh viên tuân thủ các quy định về lớp học; quy định về an toàn phòng chống cháy nổ; quy định về phòng thực hành tiếng và các quy định khác của nhà trường và khoa.

11. Kỷ luật, khiếu nại và hỗ trợ

Sinh viên gặp bất kỳ khó khăn gì trong quá trình học tập có thể liên hệ trực tiếp với giảng viên, Trưởng khoa/bộ môn, Văn phòng hỗ trợ sinh viên, Phòng Đào tạo, Ban Thanh tra của Nhà trường để được hướng dẫn, hỗ trợ.

**Chủ tịch Hội đồng
xây dựng CTĐT ngành**

Hải Phòng, ngày..... tháng năm 20...

Người biên soạn

TS. Trần Thị Ngọc Liên

TS. Trần Thị Ngọc Liên